

Afstemmen op diversiteit: ontwikkeling van een professionaliseringspalet

Projectleider: Dr. Linda van den Bergh

Raak Publiek

‘Hoe kunnen leraren middels voortgezette professionalisering ondersteund worden om nog beter af te stemmen op diversiteit in hun klas?’

Vragen en proces

1. Welke opvattingen hebben leraren over diversiteit, welke dilemma's ervaren zij en welke differentiatiestrategieën hanteren zij?
2. Waarop baseren leraren hun verwachtingen over leerlingen en hoe handelen zij hiernaar?
3. Welke inhoud en vormen van voortgezette professionalisering ervaren leraren als effectief voor hun ontwikkeling op het gebied van het afstemmen op diversiteit?
- 4a. Wat zijn de effecten van een professionaliseringsinterventie op het handelen, de opvattingen, dilemma's van leraren en de verwachtingen die zij hebben van leerlingen?
- 4b. Welke professionaliseringsinhoud en vormen kiezen leerkrachten, hoe wordt hiermee gewerkt en wat zijn ervaringen en effecten?
5. In welke mate kan een LeiderschapsPLG bijdragen aan de ontwikkeling van schoolleiders en daarmee aan het benutten van diversiteit in het team?

Geleerde lessen 1

Van individuele dilemma's naar een gezamenlijke visie

- Leraren hebben uiteenlopende opvattingen.
- Dit leidt tot verschillende vormen van differentiatie, verschillende effecten op verschillende groepen leerlingen.
- Visie op diversiteit is niet altijd duidelijk.
- Dit hindert het krachtige 'collective efficacy'.

Het bespreken van dilemma's en het (door)ontwikkelen van een gezamenlijke duidelijke en concrete visie op diversiteit is essentieel.

Geleerde lessen 2

Van sturing naar professionele ruimte

- Leraren hoopten op adviezen, tips en sturing op hun plannen en activiteiten.
- Het thema bestaat uit dilemma's, zonder goed antwoord of 'vaststaande' recepten.
- Professionele ruimte van leraren, nationale tendens.

Zorg voor bewustwording en ontwikkeling in een teams en afstemming met opleiders / begeleiders op dit vlak.

Geleerde lessen 3

Van activiteiten naar een professionele leercultuur

- Een professionele cultuur is nodig, maar vaak niet aanwezig.
- Literatuur wordt weinig gelezen, hindert ontwikkeling van opvattingen, visie en handelen.
- Inhoudelijke gesprekken over aanpak worden zeer gewaardeerd, maar niet vanzelfsprekend gevoerd.
- De rol van de schoolleider is groot! Onderschrijven en uitdragen van de visie op professionalisering en op diversiteit is nodig.

Geleerde lessen 4

Van smalle naar brede afstemming en samenwerking

- Perspectieven van deelnemers en de schoolleider over de waarde van de professionalisering verschillen.
- Bijeenkomsten geleid door opleiders werden beter gewaardeerd.

Bespreek taken, rollen en verantwoordelijkheden van alle professionaliseringspartners, inclusief investering in tijd, beschikbare ondersteuning en stem verwachtingen met alle betrokkenen af.

Kennisdeling 1

- Boosten, A., Jager, L., & Van en Bergh (2020). Principes voor voortgezette professionalisering gericht op het afstemmen op verschillen: Op zoek naar de X-factor. *Tijdschrift voor lerarenopleiders* 41(2), 101-111.
- De Keijzer, H., & Van den Bergh, L. (2020). Afstemmen op diversiteit: Professionalisering in de school. *Basisschoolmanagement*, 5, 4-7.
- Klabbers, W., Jager, L., & Van den Bergh, L. (2020). Een leerling in 60 seconden. *Didactief*, 50 (7), 24.
- Van den Bergh, L. (2020). Stel de leraar in staat Onderwijs passend te maken. *Bron Opinie*. <https://bron.fontys.nl/stel-de-leraar-in-staat-om-onderwijs-passend-te-maken/>
- Van den Bergh, L. (2020) Coronacrisis en gelijke kansen. *Didactief*, 50(5), 28-29.
- Van den Bergh, L., Denessen, E., Volman, M., Ros, B., & Marreveld, M. (2020). *Werk maken van gelijke kansen: praktische inzichten uit onderzoek voor leraren basisonderwijs*. Didactief onderzoek. www.werkmakenvangelijkekansen.nl

Kennisdeling 2

- Van den Bergh, L., Diemel, K., & Van Cleef, Y. (2020). Maak werk van gelijke kansen in het onderwijs: Wat kun je als begeleider doen? *LBBO Beter Begeleiden, September, 20-23*.
- Van den Bergh, L., & Ros, A. (2020). Werk maken van gelijke kansen: De rol van de leerkracht en schoolleider. *Basisschoolmanagement, 5, 14-16*.
- Van Vijfeijken, M., Denessen, E., van Schilt-Mol, T., & Scholte, R. Op welke leerling zet je in? *Didactief, 49(9), 32-33*.
- Van Vijfeijken, M., Denessen, E., Van Schilt-Mol, T., & Scholte, R.H.J. (ingediend). Making Just Decisions for Pupils: How do Teachers Deal with Differentiation Dilemmas? *Teaching and Teacher Education*.
- Van den Bergh, L., Diemel, K., Denessen, E., & Van Cleef, Y. (ingediend). *Kijken naar verschillen tussen leerlingen en het afstemmen van onderwijs door de ogen van de leraar*. Artikel voor het themanummer 'Onderwijs (organiseren) voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.' Van Pedagogische Studiën.

Vragen, opmerkingen en/of ideeën voor implementatie en vervolg?

Mail: L.vandenBergh@fontys.nl